

Broj: 02-05-15003-8/16
Sarajevo, 11.05.2016. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na **41.** sjednici održanoj **11.05.2016.** godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da donese Odluku iz tačke 1. ovog Zaključka, u skladu sa članom 169. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13, 47/13 i 47/15).

PREMIJER

Elmedin Konaković

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša
5. Evidencija
6. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
V L A D A

PRIJEDLOG

**ODLUKA
O ZAŠTITI I POBOLJŠANJU KVALITETA ZRAKA U KANTONU SARAJEVO**

Predlagač:
Vlada Kantona Sarajevo

Pripremljeno:
Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i
zaštite okoliša

Sarajevo, april 2016.godine

Na osnovu člana 13. tačka c. i 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i čl.1. stav 3, člana 27. stav 4. i člana 30, stav 1. Zakona o zaštiti zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj 33/03 i 4/10), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici od _____, donijela je

PRIJEDLOG

ODLUKU O ZAŠTITI I POBOLJŠANJU KVALITETA ZRAKA U KANTONU SARAJEVO

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Odluke)

Ovom odlukom uređuje se upravljanje kvalitetom zraka na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) koje podrazumijeva: uključivanje nadležnih organa uprave i upravnih organizacija Kantona, Grada i općina, te drugih pravnih lica u sistem upravljanja kvalitetom zraka, identifikaciju izvora i registar emisija u zrak, ograničenje i nadzor emisija u zrak, kvalitet zraka koji se određuje mjerenjem i metodom procjene na osnovu matematičkih modela, ocjenu ugroženosti zdravlja građana i ekosistema, održavanje dimovodnih objekata, informisanje i edukaciju u svrhu poboljšanja kvaliteta zraka.

Član 2. (Značenje pojmova)

Pojmovi upotrijebljeni u ovoj Odluci imaju sljedeće značenje:

- a) "emisija" - znači ispuštanje zagađujućih materija iz bilo kojeg izvora u zrak;
- b) "izvor" - znači bilo koje porijeklo ispuštanja zagađujućih materija u zrak, uključujući stacionarne izvore iz industrije i domaćinstva, kao i pokretne izvore poput motornih vozila, tačkastih i difuznih izvora;
- c) "zrak" - znači spoljni zrak u atmosferi neuključujući radne prostorije;
- d) "ocjenjivanje"-mjerodavna metoda koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje i procjenu kvaliteta zraka (nivoa zagađujuće materije u zraku);
- e) "kvalitet zraka" - znači koncentraciju zagađujućih materija u zraku u toku određenog perioda;
- f) "monitoring kvaliteta zraka"-znači sistemsko mjerenje ili procjenjivanje kvaliteta zraka prema prostornom i vremenskom rasporedu;

- g) "zagađujuća materija" - znači bilo koja materija koju čovjek direktno ili indirektno unosi u zrak i koja vjerovatno može imati štetan uticaj na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini, uključujući i neugodne mirise;
- h) "neugodan miris" - znači osobinu odoranata za koje se ljudskim čulom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki utjecaj;
- i) "zagađivanje zraka" - znači direktan ili indirektan unos materija u zrak od čovjeka što rezultira takvim štetnim uticajima koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima i ekosistemima i materijalnim dobrima;
- j) "postrojenje" - znači bilo koji objekat koji se koristi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji može izazvati zagađivanje zraka;
- k) "postrojenje za sagorijevanje" - znači bilo koju tehničku spravu u kojoj goriva oksidiraju kako bi se koristila toplotna energija proizvedena na taj način;
- l) "operator" - znači bilo koje fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontroliše postrojenje;
- m) "granična vrijednost kvalitete zraka" - znači nivo određen na temelju naučne spoznaje, s ciljem izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini;
- n) "granična vrijednost emisije" - znači koncentraciju i/ili količinu zagađujućih materija u emisijama iz nekog izvora tokom određenog perioda koje ne smiju biti prekoračene;
- o) „pregled dimovodnih objekata“ je vizuelno utvrđivanje stanja vanjske strane dimovodnog objekta i snimanje unutrašnjih stjenki dimovodnog objekta dimnjačarskom kamerom;
- p) „čišćenje“ je skidanje čađi sa stjenki dimovodnog objekta upotrebom propisanog dimnjačarskog alata;
- r) „registar emisija“ je skup podataka o vrsti, količini, načinu, prostornom razmještaju, mjestu ispuštanja i unošenja zagađujućih materija u zrak.

Član 3.

(Ciljevi upravljanja kvalitetom zraka)

(1) Ova odluka ima za cilj zaštitu zdravlja stanovništva, biljnog i životinjskog svijeta, voda i zemljišta, kulturnih i materijalnih vrijednosti, te postizanje stalnog poboljšanja kvaliteta zraka kroz upravljanje kvalitetom zraka u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Sastavni dio osiguranja kvaliteta zraka je komunikacija sa javnošću putem davanja informacija o emisijama i kvalitetu zraka, te omogućavanja građanima i drugim zainteresiranim stranama da mogu uticati na donošenje planova i odluka od kojih zavisi kvalitet zraka.

Član 4.

(Odgovornost za provođenje Odluke)

(1) Za provođenje ove odluke u svrhu zaštite i poboljšanja kvaliteta zraka odgovorni su Kanton, Grad i općine, u okviru svojih ovlaštenja.

(2) Za provođenje ove odluke odgovorni su privredni subjekti, pravna i fizička lica i građani koji posjeduju odnosno prodaju i koriste goriva.

(3) Radi postizanja ciljeva ove odluke, Federalno Ministarstvo okoliša i turizma dužno je saradivati sa Kantomom u skladu sa čl. 3. i 4. Zakona o zaštiti zraka Federacije BiH i člana 3. Izmjena i dopuna Zakona o zaštiti zraka Federacije BiH.

Član 5.
(Obaveze Ministarstva)

(1) U cilju obavljanja svojih obaveza, Ministarstvo, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo) organizuje:

- a) upravljanje kvalitetom zraka,
- b) uspostavljanje i vođenje Registra emisija za Kanton,
- c) praćenje kvaliteta zraka,
- d) vođenje registra pogona za sagorijevanje - kotlovnica,
- e) ocjenu stanja kvaliteta zraka za područje Kantona i
- f) nadzor emisija u zrak iz različitih izvora.

(2) Poslove iz stava (1) ovog člana Ministarstvo obavlja uz pomoć kantonalnih organa, upravnih ustanova, općina i drugih stručnih institucija.

POGLAVLJE II – IDENTIFIKACIJA IZVORA I REGISTAR EMISIJA U ZRAK

Član 6.
(Klasifikacija i prostorna raspodjela izvora)

(1) Ministarstvo vrši klasifikaciju izvora emisija:

- a) prema načinu nastanka (npr. u svrhu grijanja ili u svrhu tehnoloških potreba),
- b) prema načinu emitovanja (kontrolisani izvori - emisija kroz dimnjak i nekontrolisana emisija - fugitivna emisija),
- c) prema vremenu emitovanja (sezonska, vansezonska, dnevna i sl.),
- d) prema vrsti izvora (tačkasti, linijski i površinski).

(2) Emisije se raspoređuju i prikazuju prema mjestu nastanka.

Član 7.
(Registar emisija u zrak i bilans)

(1) Registar emisija u zrak se sastoji od:

- a) registra pogona za sagorijevanje,
- b) registra tehnoloških postrojenja,
- c) registra emisija iz vozila,
- d) registra koeficijenata emisija,
- e) registra okolinskih dozvola,
- f) registra o monitoringu kvaliteta zraka,
- g) ostalih registara.

(2) Ministarstvo u funkciji zaštite i poboljšanja kvaliteta zraka izrađuje i vodi Registar emisija u zrak za područje Kantona, a u svrhu:

- a) izvještavanja nadležnog Federalnog ministarstva,

- b) planiranja, provedbe i kontrole politike i programa zaštite okoliša,
- c) prostornog planiranja,
- d) izgradnje informacijskog sistema,
- e) prenosa znanja i informacija zainteresiranim stranama i javnosti.

(3) Registar emisija se priprema najmanje za slijedeće zagađujuće materije zraka: sumpor dioksid, nitro oksid, ugljen dioksid, ugljen monoksid, amonijak, nitro suboksid, metan, nemetanske ugljenvodonike, benzen i čvrste čestice. U Registar emisija se upisuju podaci o izvorima emisija u zrak, njihovim operatorima i zagađujućim materijama, koje izvori ispuštaju u zrak.

(4) Registar emisija u zrak vodi Ministarstvo u saradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma, Ministarstvom saobraćaja Kantona Sarajevo, Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, Zavodom za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Zavodom za javno zdravlje Kantona Sarajevo, uz tehničku podršku Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo. Podaci iz Registra su javni.

(5) Registar emisija u zrak, sa kategorizacijom kvaliteta zraka, je sastavni dio ove odluke i ažurirat će se po ukazanoj potrebi.

Član 8.

(Prikupljanje podataka i evidencija pravnih lica)

(1) U svrhu izrade Registra, vrši se prikupljanje podataka i vodi evidencija o operatorima koji svojom djelatnošću utiču na kvalitet zraka.

(2) Prikupljanje podataka i evidenciju o operatorima obezbjeđuje i vodi Ministarstvo, uz tehničku podršku Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo.

Član 9.

(Podaci o tehnološkim postrojenjima)

Podaci o tehnološkim postrojenjima sadrže:

- a) podatke o građevini, koji dokazuju da je objekat u kojem se obavlja djelatnost, izgrađen u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju;
- b) naziv i identifikacioni broj postrojenja;
- c) šifru privredne djelatnosti,
- d) godišnji kapacitet proizvodnje po proizvodu;
- e) proizvodnju za prethodnu godinu;
- f) broj radnih sati za prethodnu godinu;
- g) koordinate lokacije;
- h) potrošnju energije.

(2) Podaci se dostavljaju do marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 10.

(Podaci o pogonima za sagorijevanje)

Podaci o načinu grijanja i proizvodnji toplotne energije za tehnološke potrebe pravnog lica su:

- a) podaci o građevini, koji dokazuju da je objekat u kojem se obavlja djelatnost, izgrađen u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju;
- b) podaci o proizvođaču i tipu postrojenja za sagorijevanje;
- c) toplotna snaga postrojenja za sagorijevanje i godina proizvodnje;
- d) koordinate izvora emisije;
- e) visina dimnjaka;
- f) prečnik dimnjaka/ispusta dimnih gasova na vrhu ispusta;
- g) prosječni radni kapacitet u protekloj godini po mjesecima;
- h) instalisana snaga unutar objekata;
- i) snaga potrebna za obavljanje potreba za grijanjem i/ili tehnološkim potrebama;
- j) vrsta i količina energenta koja se koristila u protekloj godini;
- k) dokaz o usklađenosti kvaliteta tečnih goriva u skladu sa važećim propisima;
- l) dokaz o kvalitetu čvrstog goriva u skladu sa ovom odlukom i drugim posebnim propisima.

Član 11.

(Evidencija godišnje potrošnje goriva)

- (1) Podaci o potrošnji goriva pravnih i fizičkih lica, prikupljaju se od obveznika provjere emisije u zrak.
- (2) Podaci o potrošnji goriva pravnih i fizičkih lica, pribavljaju se od Ministarstva privrede, koje izrađuje godišnji energetske bilans Kantona.
- (3) Ministarstvo privrede je dužno da, prilikom izrade energetskog bilansa, pribavi od distributera i podatke o korisnicima i isporuci energenata, radi evidencije potrošača.

Član 12.

(Ocjenjivanje godišnjih emisija iz ostalih izvora emisije)

- (1) Ocjenjivanje godišnjih emisija iz ostalih izvora emisije se vrši na osnovu podataka emisija nastalih od strane operatora, kao i emisija iz domaćinstava i saobraćaja.
- (2) Ocjenjivanje godišnjih emisija iz domaćinstava vrši se na osnovu statističkih podataka, anketiranja građana, popisa stanovništva, rasprostranjenosti i/ili dostupnosti određenih energenata, itd.
- (3) Ocjenjivanje godišnjih emisija iz saobraćaja se računa na osnovu:
 - a) podataka o godišnjoj količini i vrsti prodatih goriva na benzinskim stanicama u Kantonu,
 - b) podataka o vrsti, starosti i broju registrovanih vozila u Kantonu Sarajevo,
 - c) podataka o prosječnom godišnjem dnevnom saobraćaju na saobraćajnicama u Kantonu,
 - d) podataka o strukturi vozila na saobraćajnicama u Kantonu itd.

Član 13.

(Način prikupljanja podataka)

Podaci iz čl. 9. 10. i 11. stav 1. ove odluke prikupljaju se na način kako je predviđeno Pravilnikom o registrima postrojenja i zagađivanjima FBiH i ovom odlukom.

Član 14.
(Koeficijent emisije)

- (1) U svrhu proračuna emisija, a na osnovu prikupljenih podataka, utvrđuje se koeficijent emisije iz pogona i postrojenja za sagorijevanje i tehnoloških postrojenja.
- (2) Koeficijenti emisije se utvrđuju u skladu sa međunarodno prihvaćenim metodama i smjericama Evropske unije, a u skladu sa tehničkim normativima.
- (3) Koeficijenti emisije se utvrđuju u zavisnosti od zagađujuće materije i tipa uređaja za sagorijevanje ili tehnološkog postrojenja.

POGLAVLJE III – OGRANIČENJE I NADZOR EMISIJA U ZRAK

Član 15.
(Ograničenje i nadzor nad emisijama)

Ograničenje i nadzor nad emisijama podrazumijeva provođenje aktivnosti kojima se sprječava prekoračenje graničnih vrijednosti emisije zagađujućih materija u zrak utvrđenih federalnim propisima i ovom odlukom.

Član 16.
(Ograničenja tečnih goriva)

- (1) Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase ne mogu biti korišćena kao gorivo.
- (2) Dokaz o usklađenosti kvaliteta goriva, a u skladu sa važećim propisima o kvalitetu tečnih naftnih goriva, operatori dostavljaju Ministarstvu radi unosa u Registar emisija, uz izvještaj o rezultatima mjerenja emisije zagađujućih materija iz postrojenja za sagorijevanje.

Član 17.
(Upotreba čvrstih goriva, prodaja i upotreba uglja)

- (1) U Kantonu Sarajevo nije dozvoljena prodaja i upotreba uglja, koji ima ukupni sadržaj gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg.
- (2) Zabranjeno je skladištenje i upotreba čvrstih goriva, kako za privatne i poslovne subjekte tako i za distributere, koja se koriste za produkciju toplotne energije, ukoliko nisu zaštićena od atmosferskih uticaja.
- (3) Dokaz o zadovoljenju uslova iz stava (1) ovog člana, treba biti izdat od strane akreditovane laboratorije za analizu uglja, prema BAS EN ISO 17025.
- (4) Prevoz uglja u Kantonu mogu vršiti ovlašteni prevoznici, koji posjeduju dokaz o kvaliteti uglja u skladu sa st. (1) i (3) ovog člana.
- (5) Kontrolu prevoza iz stava (4) ovog člana vrši saobraćajna policija ili prometna inspekcija.
- (6) Kontrolu prodaje uglja iz stava (1) ovog člana vrši tržišna inspekcija.
- (7) Ograničenje iz stava (4) ovog člana se ne odnosi na prevoz uglja u tranzitu.

Član 18.
(Karakteristike postrojenja za sagorijevanje)

- (1) Postrojenja za sagorijevanje mogu koristiti samo one vrste goriva za koja su projektovana.
- (2) U slučaju promjene energenta/goriva u postrojenjima za sagorijevanje, operator je dužan informisati nadležno Ministarstvo.
- (3) Nije dozvoljena izgradnja i upotreba postrojenja za sagorijevanje čija normalna eksploatacija neće zadovoljiti granične vrijednosti emisije za postrojenja u skladu sa važećim Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje Federacije BiH.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana strožije granične vrijednosti emisije čvrstih čestica, SO₂ i NO_x, za postrojenja koja se nalaze na području gdje je utvrđena kategorija II i III prekomjernog zagađenja zraka, biće propisane okolinskom dozvolom, ili posebnim aktima donesenim u skladu sa ovom odlukom, a za ostale izvore emisija prema članu 8. Zakona o zaštiti zraka Federacije BiH.
- (5) Postrojenja za sagorijevanje i svi ostali tačkasti izvori, moraju imati odvod dimnih gasova u skladu sa važećim Pravilnikom o tehničkim propisima za dimnjake u građevinama Federacije BiH.
- (6) Operator postrojenja za sagorijevanje je dužan osigurati mjerno mjesto prema važećem Federalnom Pravilniku o monitoringu emisija zagađujućih emisija u zrak i standardu BAS EN ISO 17025.

Član 19.
(Monitoring emisije iz stacionarnih izvora i motornih vozila)

- (1) U cilju sprječavanja korištenja postrojenja, uređaja i vozila sa povećanim emisijama do kojih može doći neodgovarajućim nabavkama ili izgradnjom, odnosno, u toku eksploatacije zbog nedovoljnog održavanja, uvodi se sistem monitoringa emisija.
- (2) Monitoring emisije u smislu ove odluke odnosi se na stacionarne izvore i to:
 - a) postrojenja za sagorijevanje snage 50 kW i preko 50 kW, izuzev kućnih izvora emisije
 - b) industrijska postrojenja koja imaju tu obavezu po važećem Federalnom pravilniku o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak, odnosno, prema zahtjevima iz okolinske dozvole, i
 - c) motorna vozila.

Član 20.
(Mjerenje emisije)

- (1) Mjerenje emisije iz stacionarnih izvora vrši se u skladu sa važećim Federalnim pravilnikom o monitoringu emisije zagađujućih materija.
- (2) Mjerenje emisija iz motornih vozila se vrši na tehničkom pregledu vozila u skladu za posebnim propisima iz oblasti bezbjednosti saobraćaja i ovom odlukom.

(3) Mjerenje emisije iz stacionarnih izvora vrše pravna lica koja ispunjavaju uslove propisane važećim Federalnim pravilnikom o monitoringu emisije zagađujućih materija u zrak.

(4) Mjerenje emisije iz motornih vozila na saobraćajnicama može vršiti saobraćajna policija uz stručno osposobljavanje i opremanje ili u saradnji sa stručnim organizacijama koje posjeduju potrebnu opremu.

Član 21.

(Ocjena zadovoljenja graničnih vrijednosti emisije)

(1) Ocjena zadovoljenja graničnih vrijednosti emisije se vrši u skladu sa važećim Federalnim propisima.

(2) Provjeru emisija zagađujućih materija u zrak, mogu vršiti ispitne laboratorije, koje ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) da je pravno lice registrovano za obavljanje navedene djelatnosti ,
- b) da posjeduje akreditaciju izdatu od strane Instituta za akreditaciju Bosne i Hercegovine, tj. da je akreditovana prema zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025 za oblast „Zrak – emisije iz stacioniranih izvora“,
- c) da obim akreditacije obuhvata zagađujuće materije za koje se vrši provjera emisija.

Član 22.

(Zabrana upotrebe sirovina)

(1) Postrojenja ne smiju da koriste sirovine čijom se upotrebom značajno zagađuje zrak i ugrožava zdravlje ljudi, da imaju tehnike koje su resursno neefikasne (utrošak sirovina i energije), te da imaju prekomjernu emisiju zagađujućih materija u atmosferu.

(2) Zadovoljenje uslova iz stava (1) ovog člana postiže se kroz projektovanje, nabavku opreme i postrojenja, te kroz pravilno odvijanje tehnoloških procesa i održavanje opreme, a provjerava kroz izdavanje okolinske dozvole, urbanističke saglasnosti, građevinske i upotrebne dozvole, kao i periodične provjere emisije prema propisanim rokovima.

Član 23.

(Projekti koji se ne mogu odobriti)

(1) Ne mogu se odobriti projekti za izgradnju stambenih i nestambenih objekata čija je korisna površina (ukupna neto podna površina grijanog dijela objekta) veća od 50m², koji ne zadovoljavaju uslove propisane važećim Pravilnikom o tehničkim zahtjevima za toplotnu zaštitu objekata i racionalnu upotrebu energije FBiH .

(2) Na sistem KJKP “Toplane Sarajevo” d.o.o. ne mogu se priključiti objekti koji ne zadovoljavaju zahtjev iz stava (1) ovog člana. Ovaj zahtjev se ne odnosi na zgrade koje su već izgrađene ili su sastavni dio sistema grijanja, osim u slučaju značajnih rekonstrukcija, posebno fasade (vanjske ovojnice zgrade).

Član 24.
(Kontrola emisija iz motornih vozila)

Emisija iz motornih vozila se kontroliše:

- a) na tehničkom pregledu vozila i
- b) provjerom emisije iz vozila na samim saobraćajnicama.

Član 25.
(Tehnička ispravnost vozila)

(1) Ne mogu se smatrati tehnički ispravna vozila koja prekoračuju propisane vrijednosti emisije i takva vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova ne može registrovati.

(2) Nije dozvoljeno kretanje vozila čija obojenost izduvnih gasova ukazuje na povećanje koncentracije zagađujućih materija, što kontroliše Ministarstvo unutrašnjih poslova koje upućuje vozilo na vanredni tehnički pregled, shodno važećim propisima iz oblasti bezbjednosti saobraćaja.

Član 26.
(Isključivanje rada motora)

U vozilima za javni prevoz putnika, na krajnjim stanicama, moraju biti isključeni motori, za vrijeme stajanja, ulaska i izlaska putnika.

Član 27.
(Praćenje koncentracije zagađujućih materija iz motornih vozila)

U cilju praćenja zagađivanja zraka iz motornih vozila, Ministarstvo saraduje sa nadležnim organima i stručnim institucijama koje po ovlaštenju Vlade Federacije BiH obavljaju stručni nadzor nad radom stanica tehničkog pregleda.

Član 28.
(Zabrana spaljivanja otpada na otvorenom području i postrojenjima za sagorijevanje)

(1) U Kantonu nije dozvoljeno spaljivanje otpada i drugog nevegetacijskog materijala na otvorenom prostoru. Izuzetno, dozvoljeno je spaljivanje lišća, trave i granja, ako nije organizovano prikupljanje ove vrste otpada. Spaljivanje se može vršiti samo u toku dana, tako da ne prijete opasnost stambenim i drugim objektima.

(2) U cilju sprečavanja nastanka neugodnih mirisa nije dozvoljeno odlaganje otpada van sanitarne deponije otpada Kantona.

(3) Nije dozvoljeno spaljivanje otpada u postrojenjima za sagorijevanje koja nisu namijenjena za spaljivanje otpada, bez obzira da li se oslobođena toplota koristi ili ne.

(4) Spaljivanje otpada je dozvoljeno samo u postrojenjima za koja je izdato odobrenje u skladu sa važećim propisima.

Član 29.

(Granične vrijednosti)

- (1) Postrojenja za spaljivanje otpada ne smiju da prekorače granične vrijednosti emisije prema provedbenim propisima donesenim na osnovu važećeg Zakona o zaštiti zraka Federacije BiH.
- (2) Postrojenja koja koriste otpad kao sirovinu, ili vrše preradu otpada u cilju dobijanja sekundarnih sirovina ne smiju da prekorače propisane granične vrijednosti emisije.

Član 30.

(Zabrana ispuštanja neprijatnih mirisa)

- (1) Ne smiju se ispuštati neprijatni mirisi iz pogona, restorana i drugih izvora.
- (2) U cilju sprečavanja neprijatnih mirisa, potrebno je radnje koje izazivaju mirise vršiti u prostorima sa pod pritiskom, te gasove sa mirisom izvoditi cijevima i emitovati ih iznad krova zgrade, odnosno, iznad krova susjedne zgrade ukoliko je ona viša od zgrade gdje mirisi nastaju.
- (3) Zabranjeno je ispuštanje neprijatnih mirisa u sisteme ventilacije koji nisu predviđeni za tu svrhu.
- (4) Ne može se izdati odobrenje za osnivanje ugostiteljske radnje u stambeno-poslovnim objektima prije nego što općinska komisija, shodno propisima iz ugostiteljske djelatnosti i nadležne inspekcije ne utvrde ispunjenost uslova iz stavova (2) i (3) ovog člana.

Član 31.

(Zabrana sa gradilišta)

- (1) Investitori koji otvaraju gradilište, dužni su u Planu organizacije gradilišta predvidjeti i primijeniti mjere kojima se zaštićuju prostor i ljudi od ispuštanja prekomjernih zagađujućih materija u zrak, o čemu se sačinjava Elaborat, koji je sastavni dio Plana organizacije gradilišta.
- (2) Investitori iz stava (1) ovog člana su dužni postupiti prema članu 41. ove odluke.

Član 32.

(Pribavljanje okolinske dozvole)

Pravna i fizička lica, koja se namjeravaju baviti djelatnostima definisanim Pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu, a u skladu sa članom 85. Zakona o Prostornom uređenju, ne mogu dobiti urbanističku saglasnost, odnosno odobrenje za gradnju, izgraditi i pustiti u rad novi pogon i postrojenje ukoliko nisu prethodno dobila okolinsku dozvolu prema posebnim propisima.

Član 33.

(Dužnosti obveznika okolinskih dozvola)

Obveznici pribavljanja okolinskih dozvola iz člana 32. ove odluke, pored ispunjenja uslova propisanih Zakonom o zaštiti okoliša Federacije BIH, dužni su da:

- a) predvide najbolje raspoložive tehnike, pri čemu emisija ne smije da prekorači granične

vrijednosti emisije date odgovarajućim provedbenim propisom Zakona o zaštiti zraka;

b) koriste sirovine, goriva i hemikalije koje imaju što niži uticaj na kvalitet zraka, a po svojim karakteristikama zadovoljavaju odredbe ove odluke, odnosno provedbene propise donesene na osnovu Zakona o zaštiti zraka;

c) predvide odgovarajuće parametre dimnjaka, odnosno, ispusta kojima će se postići takvo razblaženje dimnih gasova, da prizemne koncentracije, koje su rezultat rada ovog postrojenja i svih drugih postrojenja na datom području, ne prekorače granične vrijednosti kvaliteta zraka planirane za dato područje Kantona;

d) organizuju vođenje pogona i održavanja opreme da je smanjena mogućnost porasta emisije u dužem toku vremena, odnosno, smanjena mogućnost akcidenata koji mogu iznenada da dovedu do prekoračenja emisije.

Član 34.

(Izvještavanje o rezultatima emisije)

- (1) Operatori čiji pogoni i postrojenja ispuštaju zagađujuće materije u atmosferu dužni su da vode računa o stalnom smanjivanju svojih emisija.
- (2) Operatori koji su obuhvaćeni važećim Federalnim pravilnikom o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak i ovom Odlukom, dužni su u rokovima i na način utvrđen tim Pravilnikom da organizuju provjeru emisije i da o rezultatima emisija izvještavaju Ministarstvo.
- (3) Obavezu iz stava (2) ovog člana dužni su poštovati i operatori pogona i postrojenja iz federalne nadležnosti za izdavanje okolinskih dozvola po zahtjevu Ministarstva.
- (4) Izvještaji o mjerenjima dostavljaju se Ministarstvu, radi vođenja Registra pogona za sagorijevanje kotlovnica, na propisanom obrascu, koje u slučajevima prekoračenja graničnih vrijednosti obavještava inspekciju zaštite okoliša.

Član 35.

(Zaduženo lice)

- (1) Operator kojem su okolinskom dozvolom propisane mjere prevencije i kontrole zagađivanja zraka, dužan je da svojim normativnim aktom zaduži lice za vođenje brige o ograničavanju emisije.
- (2) Operator iz stava (1) ovog člana pismeno izvještava Ministarstvo o zaduženom licu (ime, prezime, adresa, kontakt telefoni).
- (3) Podatke iz stava (2) ovog člana Ministarstvo unosi u Registar emisija.

Član 36.

(Podaci koji se dostavljaju uz zahtjev za urbanističku saglasnost)

- (1) Za pogone i postrojenja za koje nije propisana obaveza pribavljanja okolinske dozvole, a posjeduju izvor emisija u zrak, podnosilac zahtjeva za dobijanje urbanističke saglasnosti, uz zahtjev dostavlja:
 - a) podatke o vrsti i količini osnovnih supstanci koje će se koristiti u radu;
 - b) podatke o vrsti i količini supstanci koje će biti emitovane u zrak u toku normalnog rada objekta uključujući rasipajuće emisije;

- c) podatke o vrsti i količini supstanci koje će biti emitovane u zrak iz objekta u slučaju nesreća;
 - d) listu preventivnih mjera ili mjera za ublažavanje posljedica, koje se koriste za sprečavanje ili ako to nije moguće za smanjivanje emisija;
 - e) podatke o vrsti tehnološkog postrojenja.
- (2) Organ nadležan za izdavanje urbanističke saglasnosti za pogone i postrojenja iz stava (1) ovog člana, obavezan je u Rješenju o urbanističkoj saglasnosti propisati mjere zaštite kvaliteta zraka uz prethodno pribavljeno stručno mišljenje kao u članu 48. ove Odluke.
- (3) Svi postojeći prostorni izvori emisije u zrak (klesarske radionice, pilane, asfaltne baze, betonare i sl.) dužni su ispuniti sve propisane tehničke zahtjeve za zaštitu susjednih objekata od direktnog djelovanja zagađujućih materija iz pogona, što će provjeravati nadležne inspekcije, najkasnije u roku od 6 mjeseci, od stupanja na snagu ove odluke.

Član 37.

(Provjera ispunjavanja tehničkih zahtjeva)

Nadležne inspeksijske službe obavezne su u postupku odobravanja djelatnosti, u smislu Zakona o obrtu i njemu sličnim djelatnostima i Zakona o privrednim društvima, izvršiti inspeksijski nadzor u pogledu ispunjenosti uslova i tehničkih zahtjeva za zaštitu zraka, kao u članu 36. ove odluke.

POGLAVLJE IV – KVALITET ZRAKA

Član 38.

(Monitoring kvaliteta zraka)

- (1) Kantonalna mreža monitoringa kvaliteta zraka predstavlja sistem uzorkovanja, mjerenja, tumačenja i korištenja rezultata mjerenja i predstavlja sastavni dio mreže monitoringa kvaliteta zraka Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Bosne i Hercegovine.
- (2) Monitoring kvaliteta zraka na području Kantona se vrši na način propisan Federalnim pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka.
- (3) Za potrebe Kantona, monitoring kvaliteta zraka vrši Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.
- (4) Vršenje poslova iz stava (3) ovog člana preciznije se utvrđuje posebnim ugovorom između Zavoda i Ministarstva.

Član 39.

(Korištenje podataka o kvalitetu zraka)

- (1) Podaci sa stanica u realnom vremenu se koriste za sistem upozoravanja i proglašavanja uzbune u uslovima visokih koncentracija (smog).

(2) Podaci sa svih stanica se po isteku kalendarske godine obrađuju statistički i koriste u studijama i analizama, prostornom i urbanističkom planiranju, obavještanju građana i ocjenjivanju stanja kvaliteta zraka u Kantonu.

(3) Građani se obavještauju o stanju kvaliteta zraka, trendovima i odstupanjem od projektovanih vrijednosti za pojedine dijelove Kantona.

Član 40.
(Mreža stanica)

(1) Mrežu stanica čine kantonalne stanice, stanice Federalnog meteorološkog zavoda, kao i stanice naučnih i stručnih institucija na području Kantona za koje postoji interes Kantona da budu u sastavu mreže.

(2) Kanton finansira rad kantonalnih stanica, kao i obradu rezultata mjerenja svih stanica. Po potrebi finansira i rad nekih stanica naučnih i stručnih institucija.

Član 41.
(Plan interventnih mjera)

(1) U cilju prevencije situacija izuzetne zagađenosti zraka (smog), Kanton donosi Plan interventnih mjera za slučajeve kada postoji rizik prekoračenja praga pripravnosti, upozorenja i praga uzbune, navodeći mjere radi smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenje trajanja takvih pojava. Planovima se predviđaju mjere kontrole, ograničenje ili obustava aktivnosti (uključujući motorni promet), koje doprinose prekoračenju pragova pripravnosti, upozorenja i uzbune.

(2) Građani, pravna i fizička lica, su dužni postupati u skladu sa Planom iz stava (1) ovog člana, te blagovremeno reagovati u situacijama koje zahtijevaju interventne mjere.

Član 42.
(Uticaj prometa na kvalitet zraka)

(1) Promjena kvaliteta zraka prouzrokovana prometom (motorna vozila sa unutrašnjim sagorijevanjem) ograničava se planskim mjerama:

- a) planiranjem saobraćajnica i prometa;
- b) osiguranjem uslova da se promet odvija u režimu sa najmanjim zagađivanjem (bez čestih kočenja, zaustavljanja i ubrzavanja), obaveznom uvođenjem Centra za upravljanje i nadzor semaforiziranih raskrsnica);
- c) ograničavanjem saobraćaja u toku godine i toku dana na određenim saobraćajnicama, uvođenjem npr. Eko zona;
- d) stimulisanjem ugradnje i korištenjem prirodnog gasa u motornim vozilima;
- e) stimulisanjem korištenja javnog prevoza;
- f) stimulisanjem bolje popunjenosti (iskorištenosti) privatnih vozila;
- g) sprječavanjem nepropisnog parkiranja vozila.

(2) Provođenje mjera iz stava (1) ovog člana u nadležnosti je Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i drugih resornih organa i institucija.

Član 43.
(Ocjenjivanje kvaliteta zraka)

(1) Kvalitet zraka na području Kantona se određuje kombinovano - mjerenjima i metodama procjene na osnovu standardiziranih matematičkih modela. Na ovaj način se pouzdano može pratiti kvalitet zraka na čitavom području i vršiti prognoziranje kvaliteta zraka za slučaj promjena u emisijama i/ili uslovima rasprostiranja.

(2) Rezultati analize kvaliteta zraka pored neposredne praktične primjene imaju za cilj i primjenu u naučna istraživanja. Naučna istraživanja ogledaju se kroz proučavanja djelovanja zagađenog zraka na razne receptore (ispitivanje stepena izloženosti ljudi, vegetacije, građevinskih materijala i drugo) ili zbog proučavanja ponašanja zagađenja u zraku (burne hemijske reakcije, daljinski transport zagađenja, smanjenje zagađenja iz zraka asorpcijom i drugo).

Član 44.
(Matematički model disperzije)

(1) Utvrđivanje kategorija kvaliteta zraka, uticaja na kvalitet zraka novih izvora emisije, prognoze budućeg stanja kvaliteta zraka u svrhu urbanističkog planiranja vrši Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, upotrebom matematičkog modela disperzije.

(2) Ulazni podaci u matematički model su: Registar emisija, meteorološki parametri, reljef i način korištenja prostora. Izlaz iz matematičkog modela disperzije je karta procjene kvaliteta zraka.

(3) Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, dužan je uključiti kartu procjene kvaliteta zraka, prilikom pripreme i izrade prostorno planske dokumentacije.

(4) Za poslove i radne zadatke definisane ovom odlukom, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, dužan se osposobiti, u roku od tri mjeseca, od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 45.
(Kalibriranje matematičkog modela)

Kalibracija (korekcija) rezultata modeliranja stanja kvaliteta zraka matematičkim modelom vrši se na osnovu stvarnih mjerenja sa automatskih stanica. Kalibrirani matematički model omogućava simulaciju promjene kvaliteta zraka za slučaj očekivane, predložene ili zahtijevane:

- a) redukcije emisije iz pojedinačnog izvora,
- b) gradnje novog objekta,
- c) gradnje novog naselja,
- d) promjene sistema grijanja itd.

Član 46.
(Kategorizacija kvaliteta zraka)

Kvalitet zraka je parametar prostornog - urbanističkog planiranja. Određuje se prostornim i urbanističkim planovima i kategorizacijom područja prema kvalitetu zraka.

Član 47.
(Kategorije kvaliteta zraka)

- (1) Ministarstvo obezbjeđuje kategorizaciju područja Kantona prema stanju kvaliteta zraka.
- (2) Prema nivou zagađenosti zraka na području Kantona, koji se utvrđuje mjerenjem, korištenjem standardizovanih matematičkih modela i drugih metoda procjene u skladu sa općeprihvaćenom praksom u svijetu, razlikuju se tri kategorije kvaliteta zraka:
 - a) I Kategorija: čist ili neznatno zagađen zrak - područja u kojima nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) niti za jednu zagađujuću supstancu;
 - b) II Kategorija: umjereno zagađen zrak - područja u kojima su prekoračene granične vrijednosti zagađenosti (GV) za jednu ili više zagađujućih supstanci, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) ni za jednu zagađujuću supstancu i
 - c) III Kategorija: prekomjerno zagađen zrak - područja u kojima su prekoračene tolerantne vrijednosti za jednu ili više zagađujućih supstanci.
- (3) U cilju primjene ograničenja utvrđenih ovom Odlukom, a u skladu sa kategorijom kvaliteta zraka, Ministarstvo je obezbjedilo izradu Karte kategorizacije područja prema kvalitetu zraka.
- (4) Svi nadležni organi i institucije Kantona, Grada i općina u postupku planiranja i izdavanja dozvola dužni su postupati u skladu sa Kartom kategorizacije područja prema kvalitetu zraka.
- (5) Karta kategorizacije područja u odnosu na kvalitet zraka, ažurirat će se svake tri godine.

Član 48.
(Ograničavanje zahvata u prostoru)

- (1) U području prve i druge kategorije kvaliteta zraka nadležni organ za poslove prostornog uređenja ne može izdati urbanističku saglasnost, za nove zahvate u prostoru ili rekonstrukciju postojećeg izvora zagađenja zraka ukoliko ti zahvati mogu ugroziti postojeću kategoriju kvaliteta zraka, a što se dokazuje stručnim mišljenjem Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.
- (2) Stručno mišljenje se izrađuje na osnovu trenutnog stanja kvaliteta zraka i prognoziranja budućeg stanja, upotrebom matematičkog modela disperzije.
- (3) U području treće kategorije kvaliteta zraka nadležni organ za poslove prostornog uređenja može izdati urbanističku saglasnost, građevinsku i upotrebnu dozvolu za novi izvor zagađenja zraka, samo ako su predviđene mjere zaštite, kojim je omogućeno zadržavanje postojećeg kvaliteta zraka, samo ukoliko će smanjiti emisije zagađujućih materija u zrak koje su dovele do prekoračenja tolerantnih vrijednosti u području.

(4) U područjima iz stava (3) ovog člana može se odobriti rekonstrukcija postojećeg izvora emisije ukoliko će se smanjiti emisije zagađujućih materija u zrak koje su dovele do prekoračenja vrijednosti.

(5) Prilikom rješavanja zahtjeva za izdavanje okolinskih dozvola, nadležni organ je dužan pribaviti stručno mišljenje Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, za sve nove pogone i postrojenja koji imaju izvore emisije u zrak.

Član 49.

(Koridori za provjetravanje područja)

(1) Ministarstvo je obavezno da najkasnije u roku od dvije godine izradi Studiju, kojom će se utvrditi mikroklimatska slika područja Kantona.

(2) Prostornim i urbanističkim planovima će se na osnovu Studije definisati ograničenja u građenju, kako se nebi narušila prirodna cirkulacija zraka, na području Kantona.

POGLAVLJE V – OCJENA UGROŽENOSTI ZDRAVLJA GRAĐANA I EKOSISTEMA

Član 50.

(Ocjena ugroženosti zdravlja i ekosistema)

(1) Ministarstvo i Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo vrše analiziranje podataka o monitoringu i periodično, a najmanje jednom godišnje izvještavaju javnost o uticaju zagađenja zraka na zdravlje stanovništva. U izvještajima se analizira ugroženost stanovništva sa aspekta kvaliteta zraka, tj. potrebno je napraviti analizu izloženosti stanovništva u zavisnosti od gustine naseljenosti. Za područja gdje je emisija visoka potrebno je primarno poduzimati mjere zaštite zdravlja, te urbanistički i organizacijski reagovati.

(2) Na osnovu analiza iz stava (1) ovog člana predlažu se konkretne mjere, a koje uključuju mjere za zadovoljenje graničnih vrijednosti kvaliteta zraka, racionalizaciju potrošnje energije, korištenje izvora energije bez emisija CO₂, tehnološki razvoj itd.

POGLAVLJE VI – ODRŽAVANJE DIMOVODNIH OBJEKATA

Član 51.

(Opći uslovi)

(1) U cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta zraka, ovom odlukom uređuju se pitanja od značaja za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.

(2) Opći uslovi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti su:

a) za privredna društva: da imaju najmanje 3 KV dimnjačara zaposlena sa tri godine radnog staža u struci;

b) za obrtnike: da imaju najmanje zaposlena 2 KV dimnjačara sa tri godine radnog staža u struci.

Član 52.
(Posebni uslovi)

- (1) Posebni uslovi za obavljanje pojedinih dimnjačarskih djelatnosti su:
- a) čišćenje dimnjaka i kotlovskih postrojenja na čvrsto gorivo:
 - 1) dimnjačar sa radnim iskustvom u struci minimalno 3 godine,
 - 2) oprema i alat: merdevine, kugla, sajla, razne vrste četki, partviš i zaštitna oprema.
 - b) čišćenje dimnjaka i kotlovskih postrojenja na tečna i gasovita goriva:
 - 1) dimnjačar sa radnim iskustvom u struci minimalno 3 godine
 - 2) oprema i alat: merdevine, kugla, sajle, razne vrste četki, partviš, detektor za gas, uređaj za mašinsko čišćenje kotlova, mašina za pranje kotlova, pumpe za antikorozivnu zaštitu, uređaj za skidanje vodenog kamenca, industrijski usisivač, kamera za snimanje sa videozapisom i zaštitna oprema,
 - 3) položen ispit u rukovanju sa zapaljivim tečnostima i gasovima u prometu.
 - (2) Pored zaposlenih radnika u privrednim društvima i kod obrtnika mogu se zapošljavati i drugi dimnjačari bez radnog iskustva.
 - (3) Zaštitnu opremu dimnjačara čine:
 - a) odijelo crne boje sa dimnjačarskom kapom,
 - b) crne cipele sa gumiranim đonom,
 - c) zaštitne naočale, zaštitna maska, radne rukavice.

Član 53.
(Čišćenje i pregled dimovodnih objekata)

- (1) Vlasnici stambenih i poslovnih prostora dužni su obezbijediti redovno čišćenje i pregled dimovodnih objekata. Ovu obavezu vlasnici mogu prenijeti i na korisnike prostora. Obavezno se vrši provjera dimnjaka i dovod zraka za sagorijevanje prije početka sezone za grijanje.
- (2) Pod dimovodnim objektima, u smislu ove odluke, podrazumijevaju se:
- a) dimnjaci;
 - b) dimovodne cijevi;
 - c) dimovodni kanali
 - d) ventilacioni kanali;
 - e) postrojenja za sagorijevanje koja za proizvodnju koriste za zagrijavanje čvrsto, tečno i gasovito gorivo.
- (3) Aktivnosti iz stava (1) ovog člana obavljaju se putem registrovanih privrednih društava ili obrtnika, koji posjeduju odobrenje za rad i ispunjavaju opće i posebne uslove za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.
- (4) Organ uprave, nadležan za inspekcijske poslove zaštite od požara, je obavezan u roku od 15 dana, od dana izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti u smislu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima i Zakona o privrednim društvima, izvršiti inspekcijski nadzor u pogledu ispunjenosti uslova za vršenje dimnjačarske djelatnosti.

Član 54.

(Rokovi pregleda i čišćenja dimovodnih objekata)

- (1) Dimovodni objekti se pregledaju i čiste u slijedećim rokovima:
 - a) Domaćinstva:
 - Upotreba čvrstog i tečnog goriva
Dimovodni objekti koji su u stalnoj upotrebi čiste se dva puta u toku godine.
 - Upotreba plinskih goriva
Dimnjaci i dimovodni kanali na koje su priključene sobne peći na plinska goriva, te peći centralnog i etažnog grijanja, pregledaju se i po potrebi čiste jednom u toku sezone kada su u upotrebi.
 - b) Poslovni i industrijski objekti:
 - Dimovodni objekti u objektima javnog karaktera, na koje su priključeni kotlovi centralnog i etažnog grijanja, kotlovi za kuhanje hrane i pripremu tople vode, pregledaju se i po potrebi čiste svaka tri mjeseca u vrijeme upotrebe.
 - Dimovodni objekti na kojoj su priključene peći u proizvodnom procesu, pregledaju se i po potrebi čiste svaka tri mjeseca.
 - c) Kotlovska postrojenja i kotlovi:
Dimovodni objekti (vrelouljni, toplovodni, parni, brzi zagrijači vode, brzi razvijajući pare) kod upotrebe čvrstih i tečnih goriva jedanput mjesečno pregledaju se i po potrebi čiste kada su u upotrebi, kod upotrebe plinovitih goriva jedanput u dva mjeseca.
- (2) Za navedene kotlove čija snaga prelazi $Q=2\text{MW}$ pregledaju se i po potrebi čiste:
 - a) ako koriste čvrsto gorivo jednom u dva mjeseca u sezoni loženja
 - b) ako koriste tečno gorivo dva puta u sezoni loženja;
 - c) ako koriste plinovito gorivo jednom u sezoni loženja.
- (3) Po potrebi se dimovodni objekti pregledaju i čiste i u kraćim rokovima, utvrđenim u st. (1) i (2) ovog člana.

Član 55.

(Postupanje dimnjačara)

- (1) Nakon izvršenog pregleda i čišćenja dimovodnih objekata, dimnjačari sačinjavaju zapisnik kao dokaz o ispunjenju zahtjeva iz ove odluke, i to na obrascu inspekcije zaštite od požara.
- (2) Vlasnici domaćinstava, poslovnih i industrijskih objekata dužni su na zahtjev protivpožarne inspekcije pokazati zapisnik iz stava (1) ovog člana.

Član 56.

(Postupanje u slučajevima uočenih nepravilnosti)

- (1) Ukoliko dimnjačar, prilikom vršenja pregleda i čišćenja dimnjaka uoči korištenje energenta ili otpadnih materija koje nisu dozvoljene važećim propisima ili druge nepravilnosti na dimovodnim objektima, dužan je obavijestiti inspekciju zaštite od požara radi preduzimanja propisanih mjera.

(2) Nadležna inspekcija zaštite od požara dužna je provjeriti sumnje o nedozvoljenim radnjama iz stava (1) ovog člana radi sprečavanja neposredne opasnosti za ljude i okoliš.

(3) Inspekcija zaštite od požara će obaviti neposredni nadzor svih vlasnika ili korisnika dimovodnih objekata, po prijavi, posebno u vrijeme trajanja epizoda prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu.

POGLAVLJE VII- INFORMISANJE

Član 57.

(Informisanje javnosti o kvalitetu zraka)

(1) Ministarstvo i Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo informišu javnost o kvalitetu zraka. Objavljuju se integralni podaci za prethodnu godinu, te podaci o trendu u toku perioda praćenja (niz godina) uz poređenje sa graničnim vrijednostima kvaliteta zraka i podacima o stanju kvaliteta zraka.

(2) Obavještavanje građana se vrši putem sredstava javnog informisanja, objavljivanjem podataka na web stranici Ministarstva i Zavoda za javno zdravstvo Kantona, ustupanjem podataka na zahtjev građana i pravnih lica i na drugi pogodan način.

(3) U slučaju izuzetnog zagađenja (smog), koje zahtijeva poduzimanje interventnih mjera, obavještavanje javnosti vrši Operativni štab Vlade Kantona Sarajevo, zadužen za primjenu Plana interventnih mjera.

(4) Obavještavanje u slučaju izuzetnog zagađenja, vrši se svakodnevno dok takvo stanje traje. Objavljuju se podaci o izmjerenim vrijednostima uz upozorenje rizičnim grupama stanovništva o potrebi smanjenja kretanja, zbog štetnih uticaja na njihovo zdravlje. Način obavještavanja u ovim slučajevima se detaljnije reguliše Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjernog zagađenja zraka.

+

POGLAVLJE VIII – NADZOR I SANKCIONISANJE

Član 58.

(Nadzor)

(1) Nadzor nad provođenjem ove odluke obavlja Ministarstvo.

(2) Poslove inspeksijskog nadzora obavlja Kantonalna uprava za inspeksijske poslove (inspekcija zaštite okoliša, prometna inspekcija, tržišna inspekcija komunalna inspekcija), inspekcija zaštite od požara (u dijelu koji se odnosi na dimnjačarsku djelatnost), svaka u okviru svoje nadležnosti.

Član 59.

(Mjere inspeksijskog nadzora)

(1) U provođenju inspeksijskog nadzora, u slučaju povrede odredaba ove odluke, inspektor ima pravo i obavezu nadziranom pravnom i fizičkom licu, rješanjem narediti mjere s rokom izvršenja i to:

a) otklanjanje nedostataka u roku koji inspektor naloži rješanjem, a najduže u roku od 60 dana,

- b) zabranu obavljanja djelatnosti u skladu sa ovom odlukom i posebnim propisima, kojim je regulisana inspeksijska nadležnost,
- c) zabranu upotrebe postrojenja i uređaja, ako se u određenom roku ne otklone nedostaci,
- d) mjerenje emisije zagađujućih materija iz nepokretnih izvora,
- e) zabranu mjerenja emisija u zrak neakreditovanim laboratorijama,
- f) provođenje mjera zaštite zraka iz Plana interventnih mjera,
- g) provođenje drugih radnji u svrhu sprječavanja zagađenja zraka, koje su u suprotnosti sa ovom odlukom.

(2) U slučajevima izuzetno velikih koncentracija zagađujućih emisija u zrak, inspektor može i usmeno naložiti mjere iz stava (1) ovog člana, o čemu će naknadno donijeti rješenje.

Član 60. (Prekršaji)

(1) Za prekršaje propisane Zakonom o zaštiti zraka, primjenjuju se kaznene odredbe propisane tim Zakonom.

(2) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM, kazniće se za prekršaj pravno lice, koje ne postupi u skladu sa odredbama čl. 16., 17., 18., 21., 22., 23., 28., 29., 30., 33., 34., 35, 41., 51., 52., 53., 54., 55. i 56. ove odluke.

(3) Za prekršaj iz stava (2) ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM.

(4) Novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM, kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu, ako ne postupi u skladu, odnosno postupi suprotno odredbama člana 23., 25., 36., 41. i 48. ove odluke.

(5) Novčanom kaznom od 500 -1.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako ne postupi u skladu sa odredbama čl. 18., 21., 26., 28., 30., 41., 51., 52., 53., 54. i 56 ove odluke.

(6) Novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 KM kaznit će se pravno lice koje obavlja dimnjačarske poslove a ne ispunjava opšte i posebne uslove iz ove odluke, a obrtnik će se kazniti od 1.000 do 5.000 KM ako ne posjeduje odobrenje za rad nadležne općinske službe i ne ispunjava opšte i posebne uslove iz ove odluke.

(7) Novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM kaznit će se vlasnik stana ili kuće, upravitelj i predstavnik stanara ako ne vrše redovno čišćenje u rokovima propisanim ovom odlukom ili ne dozvole čišćenje dimovodnih objekata.

(8) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se pravno lice, koje se bavi mjerenjem zagađujućih emisija u zrak, a ne ispunjava uslove propisane članom 21. stav (2) ove odluke.

POGLAVLJE IX – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 61. (Prestanak primjene propisa)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 1/13).

Član 62.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Broj:
Sarajevo,

PROF. ANA BABIĆ

O B R A Z L O Ž E N J E

USTAVNO-PRAVNI I ZAKONSKI OSNOV ZA DONOŠENJE ODLUKE:

Ustavno-pravni osnov za donošenje Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo, sadržan je u odredbi člana 13. tačka c. i odredbi člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br: 1/96, 2/96 – Ispravka, 3/96 – Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01 i 28/04), kojima je propisano, da je politika zaštite čovjekove okoline zajednička nadležnost sa Federacijom BiH, te da je Skupština Kantona nadležna za donošenje zakona i drugih propisa u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona.

Zakonski osnov za donošenje ove Odluke, sadržan je u odredbi člana 1. stav 3., odredbi člana 27. stav 4. i odredbi člana 30. stav 1. Zakona o zaštiti zraka ("Službene novine F BiH", broj 33/03 i 4/10).

Odredbom člana 1. stav. 3. Zakona propisano je, između ostalog, da „, zaštitu i poboljšanje kvaliteta zraka osiguravaju, u okviru svojih ovlaštenja, Federacija, kantoni, jedinice lokalne samouprave, privredni subjekti i druga pravna i fizička lica“.

Odredbom člana 27. stav 4. propisano je da „, kantoni mogu odrediti granične vrijednosti kvaliteta zraka niže od vrijednosti datih u provedbenom propisu iz stava 1. ovog člana zavisno od specifičnosti pojedinih područja“.

Odredbom člana 30. stav. 1. Zakona propisano je da „kantoni donose Interventni plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja navodeći mjere radi smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenje trajanja takvih pojava“.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE:

Zaštita i poboljšanje kvaliteta zraka u Federaciji BiH je regulisana Zakonom o zaštiti zraka, na osnovu kojeg je doneseno više podzakonskih propisa. U cilju strožijeg i detaljnijeg uređivanja ove materije u odnosu na federalne propise, zbog prirodnih, geografskih i drugih specifičnosti, na nivou Kantona Sarajevo je donesena prvi put 2006.godine i Odluka o mjerama za očuvanje kvaliteta zraka, a shodno mogućnosti koju je predvidio Federalni zakon iz ove oblasti. U međuvremenu je Odluka mijenjana i dopunjavana dva puta, a 27.12.2012.godine Skupština Kantona je donijela novu Odluku sa promijenjenim nazivom, kojom je regulisano cjelovito upravljanje kvalitetom zraka, za što su stvorene pretpostavke izradom Registra emisija u zrak za 2010.godinu i to za 10 zagađujućih materija.

Imajući u vidu činjenicu da se kvalitet zraka pogoršava i sve više postaje ograničavajući faktor razvoja Kantona, zbog prirodnih orografskih uslova, te stepena izgrađenosti prostora, u međuvremenu je osigurano ažuriranje urađenog Registra emisija u zrak, te po prvi put sredinom 2015.godine objavljena kategorizacija područja Kantona prema kvalitetu zraka, na način da su utvrđeni prostori u kojima je zrak čist, umjereno ili prekomjerno zagađen. Inače, Registar emisija u zrak se upravo izrađuje kako bi se dobile osnovne spoznaje o uzrocima zagađenja i načini otklanjanja istih, te ujedno stvorile pretpostavke za efikasnije uključivanje parametara kvaliteta zraka u proces prostornog i urbanističkog planiranja.

U tom kontekstu, sagledavajući efikasnost mjera na zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka iz Odluke koja je trenutno na snazi, te potrebe jačanja odgovornosti u procesu planiranja namjene i korištenja prostora i donošenja dozvola za gradnju novih izvora emisije, odlučeno je da se pristupi izmjenama i dopunama Odluke. U tom smislu je, shodno Programu rada Skupštine

Kantona za 2015.godinu, pripremljen Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka. Pored navedenog, razlozi promjene ovog propisa su bili uvođenje sankcija za nepoštivanje Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka, preciznije uređivanje zabrana prodaje i korištenja uglja sa stanovišta sadržaja sumpora, usklađivanje mjerenja emisije i davanja ovlaštenja laboratorijama sa Federalnim pravilnikom, usklađivanje utvrđivanja uslova za vršenje dimnjačarske djelatnosti sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o obrtu itd.

Dana 07.12.2015.godine Prijedlog izmjena i dopuna Odluke je upućen na davanje mišljenja, prijedloga i sugestija različitim odgovornim i zainteresovanim subjektima. U zakazanom roku prispjela su izjašnjenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Inspektorata urbanističko-građevinske, ekološke i komunalne inspekcije, Inspekcije za zaštitu od požara i vatrogastvo, MUP-a Kantona Sarajevo, Zavoda za planiranje razvoja, općina Hadžići i Stari Grad, te KJKP «Sarajevogas» i «Toplane». Uzimajući u obzir dostavljena mišljenja, kao i činjenicu da je Prijedlog Odluke sadržavao 23. člana od ukupno 60 koliko ima važeća Odluka, odlučeno je da se sačini cjeloviti novi tekst Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo. U tom smislu, u tekst su ugrađena sva prihvatljiva dostavljena rješenja, kao i dodatna poboljšanja i opredjeljenja Ministarstva iskomunicirana sa stručnim pojedincima i institucijama.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

U Poglavlju I definisane su aktivnosti koje treba poduzimati u funkciji upravljanja kvalitetom zraka, definisano je značenje pojmova, ciljevi upravljanja kvalitetom zraka, odgovornosti za provođenje iste, i to ministarstava Kantona i Grada, općina, privrednih subjekata, pravnih i fizičkih lica, te saradnja sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma.

U Poglavlju II utvrđen je način identifikacije izvora emisija u zrak, način prikupljanja podataka, vođenje evidencije pravnih lica čija djelatnost ugrožava kvalitet zraka, te obaveze vođenja i ažuriranja Registra emisija u zrak, kao najpouzdanijeg instrumenta za efikasno upravljanje kvalitetom zraka.

U Poglavlju III propisani su postupci ograničenja i nadzora nad emisijama u zrak, što je jedan od tri glavna strateška cilja u ovoj oblasti, pored planiranja kvaliteta zraka i unapređenja korištenja energije smanjivanjem energijske intenzivnosti i podsticanje korištenja ekološki prihvatljivih izvora energije. U tom smislu strožije je regulisana upotreba energenata, posebno čvrstih goriva i to ugljeva zbog sadržaja sumpora, kao i činjenice da neadekvatno sagorijevanje fosilnih goriva i njihov kvalitet značajno doprinosi trendu povećanja emisije čvrstih čestica u zrak, sa kojima Kanton Sarajevo ima najviše problema u odnosu na sve druge polutante. Umjesto dosadašnje zabrane prodaje i korištenja ugljeva prema sadržaju ukupnog sumpora, definisana je zabrana prema sadržaju gorivog sumpora iznad 1% iz razloga što ukupni sumpor daje pogrešnu sliku uticaja određenog uglja na kvalitet zraka. Uz to dodatno je regulisana nadležnost tržišne inspekcije za kontrolu prodaje ugljeva, te nadležnost saobraćajne policije i prometne inspekcije za kontrolu prevoza ugljeva, jer je uočeno da se u značajnoj mjeri korisnici direktno iz rudnika snabdijevaju ovim energentom, a ne putem ovlaštenih distributera koji su i do sada bili kontrolisani.

Propisana je i obaveza Ministarstva privrede Kantona da prilikom izrade energetskog bilansa obavezno, osim ukupnih količina energenata, od distributera pribavlja i podatke o korisnicima kojima isporučuju gorivo, kako bi se lakše pratila upotreba energenata i naročito djelovanje u vanrednim situacijama.

Posebno značajne izmjene su urađene u dijelu zadovoljavanja karakteristika postrojenja za sagorijevanje, te njihove izgradnje i upotrebe u skladu sa novouradenim Registrom emisija u zrak i izvršenom kategorizacijom područja prema kvalitetu zraka na čitavom području Kantona. U dosadašnjoj Odluci bilo je posebno regulisano izdavanje ovlaštenja za mjerenje emisije iz postrojenja za sagorijevanje, kao izuzetak u odnosu na Federalni pravilnik o monitoringu zagađujućih materija u zrak, kojim je propisano da mjerenja vrše samo pravna lica koja posjeduju standard 17025. Razlog je bio mali broj laboratorija koje ispunjavaju ovaj standard i veliki broj pogona za sagorijevanje u Kantonu Sarajevo.

Budući da je istekao prelazni period i da su se sve do sada ovlaštene laboratorije, uključujući i KJKP «Toplane» koje mjere emisiju iz kotlovnica kojim upravljaju, morale akreditovati prema međunarodnom standardu, odredba Odluke kojom se utvrđuje mjerenje emisije je u potpunosti sada usaglašena sa Federalnim pravilnikom. U tom kontekstu je usklađeno i ocjenjivanje zadovoljenja graničnih vrijednosti emisija sa pomenutim Federalnim pravilnikom. Takođe, u ovom poglavlju je preciznije definisana obaveza operatora da vrše i dostavljaju izvještaje o emisijama Ministarstvu, bez obzira na nadležnost za izdavanje okolinskih dozvola, a radi vođenja Registra kotlovnica, inspeksijskog postupanja, te efikasnije primjene Plana za posebne situacije zagađenja zraka. Naime, prema Federalnom zakonu o zaštiti okoliša i Zakonu o zaštiti zraka, nadležnost nad pogonima i postrojenjima, uključujući i kotlovnice, je podijeljena između Federacije i Kantona, u ovisnosti ko je izdao okolinsku dozvolu. Tako su najveći zagađivači na području Kantona u nadležnosti Federalnog ministarstva okoliša i turizma i federalne inspekcije, zbog čega njihovi operatori ne dostavljaju izvještaje o mjerenju emisije kantonalnom resornom ministarstvu, niti se može ostvariti uvid i nadzor nad njihovim emisijama, osim pojedinih tipa «Bosnalijeka» i KJKP «Toplane», koji su i do sada dostavljali izvještaje neovisno od toga što su okolinske dozvole dobili na federalnom nivou. Sada je propisana i sankcija za nedostavljanje rezultata mjerenja emisije Kantonu, kako bi mogli kontrolisati sve zagađivače zraka na području Kantona, posebno u situacijama primjene Plana za proglašenje epizoda prekomjerne zagađenosti zraka. Osim navedenog, dodan je i novi član kojim su obavezani investitori koji otvaraju gradilišta za smanjenje emisije, budući da izvođenje građevinskih radova produkuje značajnu emisiju čvrstih čestica, odnosno prašine.

Zbog čestih pritužbi građana na zagađenje od pilana, klesarskih radionica, betonara i sl. predviđene su dodatne obaveze za postojeće pogone i postrojenja koja već imaju ranije izdate dozvole. Takođe, precizirana je obaveza organa uprave nadležnih za inspeksijske poslove u smislu provjere ispunjenosti uslova kojima se sprečava zagađenje zraka u objektima koji ne potpadaju pod obavezu izdavanja okolinske dozvole ili u slučajevima izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti u izgrađenim objektima koji se privode novoj namjeni.

U Poglavlju IV su utvrđene odredbe koje se odnose na monitoring kvaliteta zraka, obaveze donošenja Plana interventnih mjera, a posebno ciljevi i obaveze kategorizacije kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo u svrhu adekvatnog prostorno-urbanističkog planiranja i odobravanja budućih zahvata u prostoru, odnosno izgradnje izvora emisije koji mogu značajnije negativno uticati na kvalitet zraka.

Zbog toga je u ovom poglavlju najveća pažnja posvećena novoj ulozi Zavoda za planiranje razvoja Kantona, u smislu korištenja savremene opreme koju je nabavilo Ministarstvo, a čijom se upotrebom omogućuje kvalitetnije prostorno planiranje i procjenjivanje i predviđanje zagađenja zraka usljed izgradnje novih objekata, pogona i postrojenja, uz korištenje matematičkog – disperzionog modela rasprostiranja zagađujućih supstanci. U tom kontekstu je predviđena daleko strožija prevencija i kontrola prilikom izdavanja urbanističkih saglasnosti, okolinskih i drugih dozvola, kojima mora prethoditi obavezujuće stručno mišljenje Zavoda za planiranje razvoja

Kantona. Na ovaj način se kvalitetnije doprinosi ostvarenju drugog već pomenutog strateškog cilja za zaštitu zraka, kroz adekvatno prostorno planiranje.

Takođe, utvrđena je obaveza izrade Studije u roku od dvije godine, kojom će se utvrditi mikroklimatska slika područja Kantona, s ciljem uvođenja ograničenja u građenju kako se ne bi dalje narušavala prirodna cirkulacija zraka, koja je značajno pogoršana dosadašnjom gradnjom na postojećim koridorima.

U Poglavlju V je definisana obaveza analiziranja podataka o monitoringu zraka i izvještavanju javnosti o uticaju zagađenja na zdravlje stanovništva.

U Poglavlju VI je regulisano održavanje dimovodnih objekata. Naime, zbog izuzetnog značaja dimnjačarske djelatnosti na prevenciji i očuvanju kvaliteta zraka, a usljed nepostojanja propisa iz ove oblasti na nivou Grada i općina, važećom Odlukom su na prijedlog ovog Ministarstva definisani uslovi vršenja ove usluge, kao i obaveze vlasnika i korisnika dimovodnih instalacija.

Novina u predmetnoj Odluci je izbacivanje odredbi koje se odnose na mjerenje emisije iz kućnih ložišta od strane dimnjačara, kojom se pokušalo, ali bezuspješno, uticati na smanjenje zagađenja iz ovih izvora, koji su najproblematičniji i koje je gotovo nemoguće nadzirati. Umjesto navedenog, predloženom Odlukom se predviđa mogućnost djelovanja protivpožarne inspekcije u privatnim stambenim objektima za koje postoji sumnja spaljivanja nelegalnih goriva, u situacijama primjene Plana interventnih mjera, zatim obaveza čišćenja dimnjaka prije početka grijne sezone, a kvalitetnije je uređeno i pitanje evidencije u obavljanju dimnjačarske djelatnosti.

U Poglavlju VII proširen je nadzor nad provođenjem Odluke, koji vrši Ministarstvo, a inspeksijski nadzor Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, općinska inspekcija, prometna, tržišna inspekcija i inspekcija zaštite od požara (u dijelu koji se odnosi na dimnjačarsku djelatnost) svaka u okviru svoje nadležnosti. Dodatno su definisane mjere koje se mogu narediti od strane inspekcije u vršenju nadzora, koje uključuju i usmena nalaganja određenih zabrana, ukoliko to situacija sa zagađenjem zahtijeva. Takođe, dopunjene su kazne za neispunjavanje obaveza i dijelu obavljanja dimnjačarske djelatnosti i neizvršavanju čišćenja dimovodnih objekata, a posebno sankcije ukoliko laboratorije vrše mjerenja bez ovlaštenja.

Donošenjem predmetne Odluke koja na cjelovit način uređuje ovu materiju zajedno sa federalnim propisima, jer je oblast zaštite zraka u podijeljenoj nadležnosti između Federacije i kantona, stavlja se van snage u potpunosti Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka, koju je donijela Skupština Kantona 2012.godine.

POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ove odluke potrebna finansijska sredstva se obezbjeđuje u Budžetu Kantona Sarajevo.

Prilog:

- Mišljenje Ureda za zakonodavstvo KS
- Mišljenje Ministarstva pravde i uprave KS
- Mišljenje Ministarstva finansija KS
- Izvod iz Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 1/96, "796/, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13)
- Izvod iz Zakona o zaštiti zraka («Službene novine Federacije BiH» broj 33/03)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka («Službene novine Federacije BiH» broj 4/10)

Broj: 09-02-6598/16
Sarajevo, 15.03.2016. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

PREDMET: Stručno mišljenje na prijedlog Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo.-

Na osnovu člana 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», broj: 7/06-Prečišćeni tekst) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa («Službene novine Kantona Sarajevo», broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

MIŠLJENJE

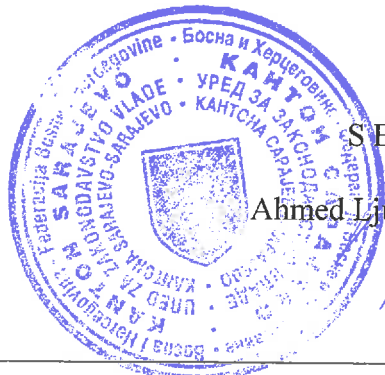
1. Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo nema primjedbi na dostavljeni tekst prijedloga Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo po pitanju njegove usklađenosti sa odredbama ustava i pozitivno-pravnim propisima koji regulišu ovu oblast.

Cijeli tekst prijedloga Odluke sadrži tehničke parametre i uslove, kao i tehničko-stručne pojmove čija stručno-tehnička analiza je u isključivoj nadležnosti nosioca pripreme predmetnog materijala.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 21/11-Novi prečišćeni tekst, 30/11-Ispravka i 23/15), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, uz preporuku da se predmetni materijal dopuni sa mišljenjem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo s obzirom da je za provođenje ove Odluke potrebno obezbijediti budžetska sredstva.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

SEKRETAR

Ahmed Ljubović, dipl. pravnik

Broj: 03-04-02-4029/16
Sarajevo, 02.03.2016.godine

**MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA
I ZAŠTITE OKOLIŠA**
gosp. Čedomir Lukić, ministar

03-03-2016

PREDMET: Prijedlog Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo,
mišljenje –
VEZA: Vaš akt, broj: 05-23-31671/15 KS od 08.02.2016. godine

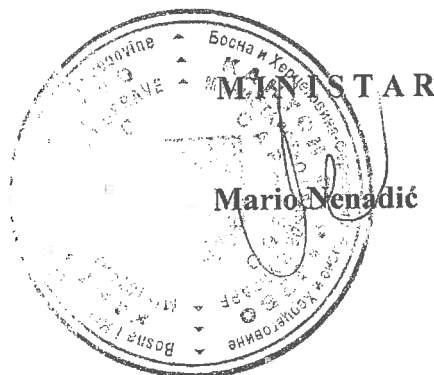
Postupajući po vašem aktu, broj i datum gornji, a na osnovu člana 7. Zakona o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 2/12-Prečišćeni tekst i br. 41/12 i 8/15) i člana 4. stav 2. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 21/11, 30/11 i 23/15), Ministarstvo pravde i uprave razmotrilo je prijedlog ove odluke i daje slijedeće

MIŠLJENJE

Prijedlog Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo je propis koji nema utjecaja na ostvarivanje prava zaštićenih Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i drugim međunarodnim konvencijama kojima se štite ljudska prava.

S poštovanjem,

Dostaviti:
1. Naslovu;
2. a/a.

Broj:08-01-02-9717/16
Sarajevo, 30.03.2016. god.

**MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA
OVDJE**

05-05-2016

PREDMET: Mišljenje

Veza: vaš broj: 05-05-31671/15 IIIZJ od 22.03.2016. godine

U skladu sa članom 3. stav (4) Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 21/11- Novi prečišćeni tekst, 30/11 i 23/15) po zahtjevu Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša za mišljenje na Prijedlog odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo, dajemo slijedeće mišljenje:

Budžetom Kantona Sarajevo za 2016. godinu planirana su sredstva za provođenje Odluke o zaštiti i poboljšanju zraka u Kantonu Sarajevo, u razdjelu Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, na ekonomskom kodu 614300YAN003 - Kontrola kvaliteta zraka u iznosu 170.000 KM (namjenska sredstva od Fonda za zaštitu okoliša FBiH), na ekonomskom kodu 615300YAU001- Podrška uvođenja sistema automatskih stanica za monitoring kvaliteta zraka, iznos 200.000 KM (namjenska sredstva od Fonda za zaštitu okoliša FBiH), na ekonomskom kodu 821300 Nabavka opreme iznos 10.000 KM. Osim toga, na poziciji 821300 – Nabavka opreme razgraničeno je iz 2015. godine u 2016. godinu 281.000 KM namjenskih prihoda i 10.000 KM primitaka.

MINISTAR

Halebić
dr. Jasmin Halebić

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MF- Sektor za budžet i fiskalni sistem
3. a/a

Pripremila- Avdić Z *Avdić*

web: <http://mf.ks.gov.ba>
e-mail: mf@mf.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 565-005, Cent.+ 387 (0) 33 565-000
Fax: + 387 (0) 33 565-052 i 565-048
Sarajevo, Maršala Tita 62

propise ili druge akte niti preduzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

II - ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Član 7.

Utvrđivanje ljudskih prava i sloboda

Na području Kantona obezbjeđuje se puna zaštita ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, kao i u instrumentima datim u Aneksu Ustava Federacije.

Skupština ili bilo koji drugi organ Kantona ne mogu reducirati ljudska prava i slobode utvrđene aktima iz prethodnog stava. Oni su dužni u donošenju propisa i u njihovoj primjeni posebno voditi računa o efektima koje ti propisi imaju ili mogu imati u oblasti ljudskih prava i sloboda.

Član 8.

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Skupština će obezbijediti donošenje takvih propisa kojima će se u prvom redu zaštititi utvrđena ljudska prava i slobode, te uvesti efikasni instrumenti te zaštite.

Organi vlasti u Kantonu prilikom izvršavanja propisa su obavezni onemogućiti svako narušavanje ljudskih prava i sloboda, te poduzimati sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti radi njihove potpune zaštite. Ovo se posebno odnosi na policijske snage koje će efikasnim, preventivnim i operativnim radom obezbijediti punu ličnu i imovinsku zaštitu svakog građanina.

Član 9.

Komisija za ljudska prava

Radi zaštite ljudskih prava i sloboda i kontrole rada svih organa vlasti Kantona u ovoj oblasti, Skupština obrazuje posebnu Komisiju za ljudska prava.

Broj članova, način njihovog imenovanja te nadležnosti Komisije iz prethodnog stava utvrđuju se posebnim propisom Kantona.

Član 10.

Suradnja sa ombudsmenom i međunarodnim organizacijama

Skupština i drugi organi vlasti su obavezni pružiti ombudsmenu Bosne i Hercegovine, ombudsmenu Federacije i svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava potrebnu pomoć u vršenju njihovih funkcija na području Kantona.

U okviru pomoći iz prethodnog stava organi Kantona će naročito:

- staviti na uvid sve službene dokumente uključujući i one tajnog karaktera, te sudske i upravne spise;
- osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
- osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;

d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.

Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimate odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu pretpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču urođivanja i izgradnje stambenih objekata;
- utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;
- donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zadržavanje;
- donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

- jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- zdravstvo;
- politika zaštite čovjekove okoline;

- kor
- soc
- pro
- imi
- turi
- kori

Vršenje n

Svoje
stvenih pr
i Federacij
Nadlež
obimu dog
takav dog
cjelovito i

Prenošenj

Svoje
turizma, Ic
radija i tele
sastavu. Ov
općine u kc
strukturi ni
cijelog Kan
Kanton
federalne v
njihovu efil
Odluku
donosi Skup

IV - STRUK

A) ZAKON

Opća odred

Zakonod

Sastav Skup

Skupština
stavljena od 4
tajnim glasa
području Kat

Prilikom i
zastupljenost
naroda propo
na području K

Izbor posl
anim izbor
povodi Skup

Atmosfera pe

- lupcima
ra će se
upku, te
je mjere
- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
 - e) socijalna politika;
 - f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu;
 - g) imigracija i azil;
 - h) turizam;
 - i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadležnosti

Svoje nadležnosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadležnosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obliku dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadležnosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15.

Prenošenje nadležnosti

Svoje nadležnosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadležnosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadležnosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadležnosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomno predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;

b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;

c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;

d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;

e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;

f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;

g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;

h) usvaja budžet Kantona i donosi zakon o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;

i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;

j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;

k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;

l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;

m) vrši i druge poslove utvrdene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasjedaje javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovníkom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovníkom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

ZAKON O ZAŠTITI ZRAKA

I – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se tehnički uvjeti mjere za sprječavanja ili smanjivanja emisija u zrak, uzročenih ljudskim djelovanjem koje se moraju poštovati u procesu proizvodnje, na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH), planiranja zaštite kvalitete zraka, posebne izvore emisija, katastar emisija, kvalitet zraka, nadzor i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.

Mjere iz stavka 1. ovog članka poduzimaju se uz primjenu načela:

- integriranog pristupa zaštiti okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo kao i obvezu smanjenja emisija na najmanju moguću mjeru uz korišćenje najboljih raspoloživih tehnologija;
- zagađivač plaća, kojim se osigurava da troškove smanjenja zagađivanja zraka snose operatori izvora emisija zagađujućih tvari;
- usaglašenosti zaštite na radu s pravilima zaštite okoliša;
- poboljšanja kvalitete zraka i izvan teritorija Federacije BiH.

Nadležni federalni i kantonalni organi dužni su osigurati učešće javnosti u pripremi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova koji utječu na kvalitetu zraka, kao i u pripremi politike kvalitete zraka i akcijskih planova o zraku, u određivanju lokacija, postupcima izdavanja dopuštenja i inspekcijama izvora emisija.

II - POJMOVI I DEFINICIJE

Članak 2.

U smislu ovoga zakona sljedeći izričaji znače:

"emisija" - znači ispušt supstanci iz bilo kojega izvora u zrak;

"izvor" - znači bilo koje porijeklo ispusta supstanci u zrak, uključujući stacionarne izvore iz industrije i kućanstava, kao i pokretne izvore poput motornih vozila i tačkastih i difuznih izvora;

"zrak" - znači spoljni zrak u atmosferi neuključujući radne prostorije

"kvaliteta zraka" - znači koncentraciju zagađujućih supstanci u zraku tijekom određenoga razdoblja;

"zagađujuća tvar" - znači bilo koja supstancia koju čovjek izravno ili neizravno unosi u zrak i koja vjerovatno može imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelosti, uključujući i neugodne mirise;

"neugodan miris" - znači svojstvo odoranata za koje se ljudskim osjetilom mirisa opaža da

Federalno ministarstvo priprema i redovito ažurira upisnik emisija koji obuhvaća sve podatke o emisijama iz velikih točkastih izvora.

Upisnik emisija je sastavni dio katastra emisija.

Federalno ministarstvo osigurava pristup svim informacijama o emisijama putem javne objave.

VI - KVALITETA ZRAKA

Članak 27.

Granične vrijednosti kvalitete zraka, ciljane vrijednosti i pragovi uzbune za zagađujuće tvari i nadnevak njihovog stupanja na snagu utvrdit će se provedbenim propisom sukladno ovom zakonu.

Nadležno ministarstvo ne može odobriti obavljanje djelatnosti koja bi uzročila prekoračenje graničnih vrijednosti u području gdje granične vrijednosti nisu prekoračene.

Kantoni mogu odrediti granične vrijednosti kvalitete zraka niže od vrijednosti danih u provedbenom propisu iz stavka 1. ovoga članka, ovisno od specifičnosti pojedinih područja.

Članak 28.

Mjerenje kvalitete zraka

Federalno ministarstvo osigurava redoviti monitoring kvalitete zraka od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Stručna institucija ovlaštena od Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva zdravstva uspostavlja i obavlja monitoring kvalitete zraka sukladno provedbenom propisu.

Bazu podataka o mjerenju kvalitete zraka vodi stručna institucija iz stavka 2. ovoga članka.

Stručna institucija iz stavka 2. ovoga članka priprema godišnji izvješće o stanju kvalitete zraka i dostavlja ga Federalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu zdravlja radi objave. Prekoračenje graničnih vrijednosti kvalitete zraka, pragova upozorenja, ciljanih vrijednosti i dugoročni ciljevi za zaštitu zraka moraju biti dokumentovani u izvješću.

Članak 29.

Mjere u primjeni za područja u kojima su razine više od graničnih vrijednosti

Kanton u roku od dvije godine donosi Kantonalni akcijski plan zaštite kvalitete zraka u područjima u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvalitete zraka jedne ili više zagađujućih tvari.

Ukoliko su prekoračene granične vrijednosti u dva ili više kantona, Federalno ministarstvo vrši koordinaciju među kantonima.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka, mogu predvidjeti mjere nadzora, obustave djelatnosti, uključujući promet motornim vozilima, ukoliko doprinose prekoračenju graničnih vrijednosti. Kantoni mogu zabraniti korištenje određenih cesta za određene vrste vozila ukoliko se zagađivanje zraka koje je uzročeno cestovnim prometom ne može riješiti na drugi način..

Plan iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Federalnom ministarstvu i ostalim kantonalnim ministarstvima u čijoj je nadležnosti provedba mjera iz Kantonalnog akcijskog plana zaštite kvalitete zraka.

Plan mora biti dostupan javnosti radi davanja primjedaba prije donošenja.

Plan, pored ostalog, sadrži:

- lokaciju područja pretjerane zagađenosti (regije, gradovi) i postaje za mjerenje;
- opće informacije o vrsti područja (grad, industrijsko ili ruralno područje);
- procjenu zagađenog područja (km²) i broja stanovnika izloženog zagađivanju;
- potrebne klimatske podatke;
- odlučne topografske podatke;
- informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u danome području;
- prirodu i procjenu zagađivanja kao što su koncentracije uočene u prethodnim godinama, tehnike koje se koriste za procjenu;
- porijeklo zagađivanja kao što je liste temeljnih izvora emisije odgovornih za zagađivanje (zemljovida), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o zagađivanju koje dolazi iz drugih područja;
- analizu situacije, poput detaljnog opisa onih čimbenika koji su uzročili prekoračenje (prijenos, uključujući prekogranični prijenos, oblik), opisu potankostima mogućih mjera za poboljšanje kvalitete zraka;
- opis u potankostima mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja zagađivanja;
- procjenu planiranog poboljšanja kvalitete zraka i vremena potrebnog za postizanje ovih ciljeva;
- neophodne proračunske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije, i sl.) koje iziskuju planirano poboljšanje kvalitete zraka.

Članak 30.

Situacije izuzetnog zagađivanja (SMOG)

Kanton donosi Interventni plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja navodeći mjere radi smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenje trajanja takvih pojava.

Planovima se mogu predvidjeti mjere nadzora, obustava djelatnosti, uključujući promet motornim vozilima, koje doprinose prekoračenju pragova upozorenja.

U slučaju da problem zagađenja zraka uzročen cestovim prometom ne može biti riješen na drugi način, kanton može zabraniti korištenje određenih cesta za određene vrste vozila.

U slučaju da su pragovi uzbune utvrđeni u provedbenim propisima prekoračeni, kantoni poduzimaju neophodne korake kako bi javnost bila obaviještena (primjerice, putem radija, televizije, tiska ili na način uobičajen danoj sredini).

Članak 31.

Razmjena informacija

Institucije i organi nadležni za procjenu kvalitete zraka, sukladno članku 28. ovoga zakona dostavljaju Federalnom ministarstvu neophodne informacije za izvješće, a Federalno ministarstvo ih dostavlja međuentitetskom tijelu nadležnom za zaštitu okoliša.

Članak 32.

Informiranje javnosti

Stručna institucija iz članka 28. ovoga zakona osigurava da se ažurirane informacije o koncentracijama zagađujućih tvari u zraku redovno dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama, poput organizacija za zaštitu okoliša, organizacija potrošača, organizacija koje predstavljaju osjetljive grupacije stanovništva i ostalim odlučnim tijelima koji se bave zaštitom zdravlja.

Informiranje se vrši putem radija, televizije, tiska, displeja ili elektronskim putem.

Informacije iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju podatke o prekoračenju koncentracija utvrđenih graničnih vrijednosti i pragovima uzbune tijekom perioda za koji se daje srednja vrijednost kao i procjenu u svezi s graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i odgovarajuće informacije koje se tiču utjecaja na zdravlje.

Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

VII - NADZOR

Članak 33.

Nadzor nad sprovedbom odredaba ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavlja Federalno ministarstvo.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03), u članu 1. stav 2. alineja 1. riječi „najboljih raspoloživih tehnologija“ zamjenjuju se riječima „najboljih raspoloživih tehnika“.

U članu 1. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:
„Zaštitu i poboljšanje kvaliteta zraka obezbjeđuju, u okviru svojih ovlaštenja, federacija, kantoni, jedinice lokalne samouprave, privredni subjekti i druga pravna i fizička lica“.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 2.

U članu 2. iza definicije „emisija“ dodaje se nova definicija koja glasi:
„emisiona kvota zagađujuće supstance“- znači ukupna dozvoljena godišnja količina emisije (izražava se u jedinicama mase u određenom vremenu) iz jednog ili više izvora zajedno, odnosno s određenog područja i/ili na teritoriji Federacije BiH;

Dosadašnja definicija „kvalitet zraka“, mijenja se i glasi:
„kvalitet zraka“-znači koncentraciju zagađujuće supstance u zraku ili njeno taloženje na površinu u toku određenog perioda;

Iza definicije „kvalitet zraka“ dodaju se slijedeće definicije:
„monitoring kvaliteta zraka“-znači sistemsko mjerenje ili procjenjivanje kvaliteta zraka prema prostornom i vremenskom rasporedu;
„ocjenjivanje“- mjerodavna metoda koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje, ili procjenu kvaliteta zraka (nivoa zagađujuće supstance u zraku);
„gornja granica ocjenjivanja“- znači propisani nivo kvaliteta zraka (zagađenosti) ispod koga se ocjenjivanje može vršiti kombinacijom mjerenja i metoda procjene na osnovu standardizovanih matematičkih modela i/ili drugih mjerodavnih metoda procjene;
„donja granica ocjenjivanja“- znači propisani nivo kvaliteta zraka (zagađenosti) ispod koga se ocjenjivanje može vršiti samo pomoću metoda procijene na osnovu standardizovanih matematičkih modela i/ili drugih metoda procijene;

Izraz „postrojenje sa sagorijevanjem“ mjenja se u „postrojenje za sagorijevanje“;
Izraz „ciljana vrijednost“ mijenja se u „ciljna vrijednost“;

Iza definicije „velika nesreća/udes“ dodaje se slijedeća definicija:
„manja promjena“-znači promjenu u radu postrojenja koja ne bi prouzrokovala porast emisija zagađujućih materija;

Iza definicije „prag upozorenja“ dodaju se slijedeće definicije:
„granica tolerancije“-znači procenat dozvoljenog prekoračenja granične vrijednosti pod propisanim uslovima;
„tolerantna vrijednost“-znači graničnu vrijednost uvećanu za granicu tolerancije;
„područje“-znači jedan od razgraničenih dijelova teritorije Federacije BiH, od ostalih takvih dijelova, koji predstavlja funkcionalnu cjelinu s obzirom na praćenje, zaštitu i poboljšanje kvaliteta zraka, te upravljanje kvalitetom zraka;

„naseljeno područje“ –znači područje sa više od 250.000 stanovnika ili područje sa manje od 250.000 stanovnika, ali je zbog gustine naseljenosti po kvadratnom kilometru opravdana potreba za ocjenjivanje i upravljanjem kvalitetom zraka;
„registar emisija“- znači skup podataka o vrsti, količini, načinu, prostornom razmještaju, mjestu ispuštanja i unošenja zagađujućih materija u zrak.

Član 3.

U članu 3. stav 1. mijenja se i glasi:

„Federalni organi, kantonalni organi, jedinice lokalne samouprave, operatori izvora emisije i javnost su obavezni da sarađuju po pitanjima zaštite kvaliteta zraka“.

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi :

„Operatori izvora emisije obavezni su da sprovode obaveze utvrđene zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona“.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 4.

U članu 4. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U svrhu provedbe ispunjenja ugovornih obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima iz područja zaštite zraka, klime i ozonskog omotača, Federalno ministarstvo učestvuje u donošenju nacionalnih akcionih planova, nacionalnih programa i nacionalnih izvještaja“.

U dosadašnjem stavu 2. iza riječi „kvaliteta zraka.“ dodaju se riječi „Pored mjera za očuvanje kvaliteta zraka, ova strategija obuhvata i problematiku klimatskih promjena“.

U dosadašnjem stavu 4. alineja b) riječi „u katastru“ zamjenjuju se riječima „ u registru“.

U dosadašnjem stavu 4 . iza alineje c) dodaje se nova alineja koja glasi:
„d) mjere za ublažavanje klimatskih promjena i adaptacije klimatskim promjenama.“

Iza dosadašnjeg stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Federalno ministarstvo u saradnji sa nadležnim ministarstvom iz Republike Srpske utvrđuje emisone kvote za 2010. i 2020. godinu za gasove čija je emisija regulisana međunarodnim sporazumima, konvencijama ili protokolima koji se odnose na prekogranično zagađivanje zraka.“

Dosadašnji st. 2., 5. i 6. postaju st. 3., 7. i 8.

Član 5.

U članu 5. u st. 4. i 5. riječ „hodnika“ zamjenjuje se sa riječi „koridora“.

Član 6.

U članu 6. stav 1. alineja 1. riječi „najboljih raspoloživih tehnologija“ zamjenjuju se riječima „najboljih raspoloživih tehnika“.

U stavu 1. alineja 1. riječi „otvaranja postrojenja i njegovog rada“ zamjenjuju se riječima „puštanja u rad i rada“

U stavu 1. alineja 2. mijenja se i glasi:
„da emisione kvote i granične vrijednosti emisija ne budu prekoračene“

U stavu 2. riječi „Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša“ zamjenjuje se riječima „Federalni ministar okoliša i turizma“.

Član 7.

U članu 7. stav 2. mijenja se i glasi:
„Za nove izvore emisija za koje je potrebna okolinska dozvola, a u slučajevima gdje postoji potencijalni štetni uticaj na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini, na zahtjev nadležnog federalnog ili kantonalnog ministarstva, podnosilac zahtjeva izrađuje Studiju o zraku u kojoj detaljno opisuje očekivane emisije u zrak i njihov uticaj na okoliš“.

U stavu 6. riječi „od dana traženja“ zamjenjuju se riječima „na zahtjev nadležnog ministarstva“.

Član 8.

U članu 10. stav 3. se briše.

U stavu 3. izmjenjenog zakona, u alinejama 6,8,9, 10 i 11 riječ „opis“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu“ zamjenjuje se sa riječi „ocjena“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

U stavu 3. izmjenjenog zakona, u alineji 9. riječi „dodatnog zagađenja prouzrokovan projektom“ zamjenjuju se riječima „dodatne zagađenosti prouzrokovane projektom“.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 3. i 4.

Član 9.

U članu 13. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Operator stacionarnog izvora zagađivanja zraka dužan je:

- podatke o stacionarnom izvoru, operatoru i svakoj njegovoj promjeni dostaviti nadležnom organu za zaštitu okoliša i nadležnom inspektoratu zaštite okoliša;
- osigurati redovno praćenje emisije i o tome voditi evidenciju;
- osigurati obavljanje mjerenja emisije zagađujućih materija iz stacionarnog izvora;
- voditi evidenciju o obavljenim mjerenjima s podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja, te učestalost mjerenja emisija;

- voditi evidenciju o upotrebljenom gorivu i otpadu kod procesa suspaljivanja;
- voditi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija;"

Član 10.

U članu 15. st. 1, 2 i 3. iza riječi „nadležno ministarstvo“ dodati „i nadležni inspektor zaštite okoliša“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Član 11.

U čl. 17. i 22. riječi „Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu zamjenjuju se riječima „Institut za standarde Bosne i Hercegovine“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Član 12.

U članu 18. u podnaslovu riječi „Postrojenja sa sagorijavanjem“ mijenja se u „Postrojenja za sagorijevanje“.

Stav 1. mijenja se i glasi:

„Pitanja koja se odnose na emisiju iz postrojenja za sagorijevanje sa nominalnom termalnom snagom jednakom ili većom od 10 MW, kao i nominalnom termalnom snagom manjom od 10MW uređuju se provedbenim propisom koji proizilazi iz ovog zakona.

Stav 3. se briše.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 13.

U članu 23. u podnaslovu riječi „ fosilnih goriva i benzina „ zamjenjuju se riječima „tečnih goriva“.

U stavu 1. iza riječi „vozila, “ dodaje se riječ „željeznicu“.

Član 14.

U glavi V naziv „KATASTAR EMISIJA“ mijenja sa u „REGISTAR EMISIJA“

Član 26. mijenja se i glasi:

„U registru postrojenja i zagađivanja okoliša koji se uspostavlja po osnovu Zakona o zaštiti okoliša, vodi se i registar emisija u zrak u koji se upisuju podaci o izvorima emisija u zrak, njihovim pravnim licima i zagađujućim materijama koje izvori ispuštaju u zrak.

Sadržaj podataka koji se vode u registru iz stava 1. ovog člana, način i rokove njihovog prikupljanja, dostavljanja i upisivanja u registar, metodologiju i način vođenja

podataka u registru, kao i način upravljanja podacima upisanim u registar (davanje informacija, podnošenje izvještaja i drugo) propisuje ministar.

U registar emisija u zrak obavezno se unose slijedeće zagađujuće materije: sumpordioksid, nitrooksidi, ugljendioksid, ugljenmonoksid, amonijak, nitrooksidi, metan, nemetanski ugljenovodici, benzen i PM10.

Operatori, stručne institucije i nadležni kantonalni organi dužni su Federalnom ministarstvu dostaviti sve podatke neophodne za procjenu emisija ili za njihovu kontrolu.

Federalno ministarstvo priprema i redovno ažurira registar emisija koji obuhvata sve podatke o emisijama ključnih izvora.

Federalno ministarstvo objavljuje, u januaru svake godine, Izvještaj o emisijama zagađujućih materija u zrak za prethodnu godinu za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo osigurava pristup svim informacijama o emisijama putem javnog objavljivanja.

Kantoni, u aprilu svake godine, objavljuju izvještaje o emisijama zagađujućih materija u zrak (uključujući emisije iz prirodnih izvora) za prethodnu godinu za teritorij svog kantona.

Međuentitetsko tijelo za okoliš objedinjuje, u aprilu svake godine Izvještaj o emisijama u zrak za prethodnu godinu, na osnovu informacija dostavljenih od entitetskih ministarstava. Objedinjeni izvještaj se dostavlja Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine radi slanja nadležnim tijelima međunarodnih sporazuma čija je Bosna i Hercegovina članica.

Izvještaji moraju biti pripremljeni u skladu sa zahtjevima za davanje izvještaja određenih u međunarodnim sporazumima čija je Bosna i Hercegovina članica.“

Član 15.

U članu 27. stav 1. mijenja se i glasi:

„Radi praćenja kvaliteta zraka (utvrđivanja nivoa zagađenosti) i preduzimanja mjera u cilju sprečavanja i smanjenja zagađenosti, propisuju se granične vrijednosti kvaliteta zraka za pojedine zagađujuće materije u zraku i dugoročni ciljevi za ozon.“

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Gornja i donja granica ocjenjivanja kvaliteta zraka, privremene granice tolerancije, odnosno tolerantne vrijednosti, pragovi upozorenja i ciljne vrijednosti za određene zagađujuće materije, kriteriji za uspostavljanje mjernih mjesta, metodologija mjerenja, mjerni postupci, način provjere kvaliteta mjerenja i tačnosti podataka, način obrade i prikaza rezultata mjerenja i njihove usklađenosti sa propisanim normativima, sadržaj izvještaja o izvršenim mjerenjima i rokovi dostavljanja podataka, način ocjenjivanja nivoa zagađenosti, kao i rokovi za postepeno smanjivanje granica tolerancija, odnosno tolerantne vrijednosti utvrdit će se provedbenim propisom u skladu sa ovim zakonom.“

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 16.

Član 28. mijenja se i glasi:

„Monitoring kvaliteta zraka

U cilju efikasnog upravljanja kvalitetom zraka uspostavlja se jedinstveni funkcionalni sistem monitoringa kvaliteta zraka.

Federalno ministarstvo osigurava redovan monitoring kvaliteta zraka od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Monitoring kvaliteta zraka obavlja se :

- mjerenjem i/ili ocjenjivanjem nivoa zagađenosti zraka u nenaseljenim područjima;
- mjerenjem i/ili ocjenjivanjem nivoa zagađenosti zraka koje je posljedica padavina i regionalnog ili prekograničnog prenosa zagađujućih materija u zrak;
- mjerenjem nivoa kvaliteta (zagađenosti) zraka i padavina u naseljima i industrijskim područjima;
- mjerenjem nivoa kvaliteta (zagađenosti) u okolini određenih stacionarnih izvora;
- mjerenjem meteoroloških parametara na lokacijama na kojima se mjeri kvalitet zraka;
- mjerenjem i opažanjem promjena koje ukazuju na prisustvo zagađenog zraka , a manifestuje se na zemljištu, biljakama i uzrocima biološkog porijekla, građevinama i sl. (posredni pokazatelji kvaliteta zraka).

U okviru monitoringa kvaliteta zraka uspostavlja se mreža mjernih stanica za sistematsko mjerenje kvaliteta zraka, i to: federalna, kantonalna, opštinska, izvora zagađivanja i posebnih područja.

Lokacije stanica u federalnoj mreži, na prijedlog Federalnog ministarstva, utvrđuje Vlada.

Stručna institucija ovlašćena od Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva zdravlja uspostavlja i vrši monitoring kvaliteta zraka u skladu sa provedbenim propisom.

Bazu podataka o mjerenju kvaliteta zraka vodi stručna institucija iz stava 6. ovog člana.

Stručna institucija iz stava 6. ovog člana priprema godišnji izvještaj o stanju kvaliteta zraka i dostavlja ga Federalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu zdravlja radi objavljivanja. Prekoračenje graničnih vrijednosti kvaliteta zraka, pragova upozorenja, ciljnih vrijednosti i dugoročni ciljevi za zaštitu zraka moraju biti dokumentovani u izvještaju.

Ministarstvo je dužno obavijestiti Vladu o područjima na kojima se pojavljuju nivoi zagađenosti veći od tolerantne vrijednosti, o rezultatima mjerenja na tim područjima, te mjerama i rokovima za postizanje nivoa zagađenosti manjih od tolerantnih

vrijednosti.“

Član 17.

Iza člana 28. dodaju se novi čl. 28.a i 28.b koji glase:

„ Član 28.a

U slučajevima kada postoji osnovana sumnja da je došlo do zagađenosti zraka čiji je kvalitet takav da može narušiti zdravlje ljudi, kvalitet života i/ili štetno uticati na bilo koji dio okoliša, moraju se obaviti mjerenja posebne namjene ili obaviti ocjena nivoa zagađenosti.

Nadležno ministarstvo, odnosno nadležni organ lokalne samouprave utvrđuje opravdanost osnovane sumnje iz stava 1. i donosi odluku o mjerenjima posebne namjene koja sadrži način i rokove mjerenja.

Član 28. b

Ocjenjivanje i razvrstavanje područja prema nivoima zagađenosti

Kvalitet zraka (nivo zagađenosti) ocjenjuje se analizom postojećeg stanja na osnovi:

- rezultata redovitih mjerenja u državnoj mreži tokom najmanje jedne godine;
- rezultata redovitih mjerenja u lokalnoj mreži tokom najmanje jedne godine;
- rezultata mjerenja posebne namjene;
- primjenom standardiziranih matematičkih modela;
- drugih metoda procjene u skladu s općeprihvaćenom praksom u svijetu.

Prema nivou zagađenosti, s obzirom na propisane granične vrijednosti i tolerantne vrijednosti, utvrđuju se sljedeće kategorije kvaliteta zraka:

- prva kategorija kvaliteta zraka – čist ili neznatno zagađen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) niti za jednu zagađujuću supstancu;
- druga kategorija kvaliteta zraka – umjereno zagađen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV) za jednu ili više zagađujućih supstanci, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) niti za jednu zagađujuću supstancu;
- treća kategorija kvaliteta zraka – prekomjerno zagađen zrak: prekoračene su tolerantne vrijednosti (TV) za jednu ili više zagađujućih supstanci.“

Član 18.

U članu 30. podnaslov „Situacije izuzetnog zagađivanja (SMOG)“ zamjenjuje se podnaslovom „Situacije izuzetne zagađenosti (SMOG)“.

U stavu 3. na kraju iza riječi „vozila.“ dodaju se riječi „i u određenim vremenskim terminima“.

Član 19.

U članu 33. stav 2. mijenja se i glasi: „ Poslove inspekcijskog nadzora vrše federalni i kantonalni inspektori u okviru svoje nadležnosti.

Član 20.

U članu 35. stav 1. iza riječi „pravno“ dodaju se riječi „ i fizičko“

U stavu 1. iza alineje 1. dodaje se nova alineja 2. koja glasi:
„ne poštuje odredbe člana 6. stav 1. ovog zakona“.

Dosadašnje alineje 2., 3. i 4. postaju alineje 3.,4. i 5.

Član 21.

U članu 36. stav 1. riječi „ 100,00 KM do 500,00 KM“ zamjenjuju se riječima“ od 500,00 KM do 1.500 KM“;

U stavu 1. riječ „fizičko“ zamjenjuje se riječju „pravno“.

U alineji 1. riječi „ u skladu s članom 3“ zamjenjuju se riječima „ u skladu s članom 13“.

Član 22.

U članu 37. u stavu 1. riječi „do 2008“ zamjenjuju se riječima „do 01.01.2010“.

Iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Izuzetno od odredbe stava 1. svi postojeći objekti za koje se pokaže da ne postoje tehno-ekonomski uslovi dužni su uskladiti svoje aktivnosti sa odredbama ovog zakona i ograničenjima datim provedbenim propisima do 2012. godine.

Odredbe stava 2. ovog člana se ne primjenjuju na postrojenja za koje postoje osnovane pritužbe da njihova emisija utiče na zdravlje ljudi na datom području ili mišljenje da značajno utiče na ekosisteme ili kulturno-istorijske spomenike“.

Dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Sredstva za finansiranje zaštite i poboljšanja kvaliteta zraka obezbijeduju se u budžetu Federacije BiH, budžetu kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i iz prihoda Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH i fondova za zaštitu okoliša kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave u skladu s Zakonom o fondu za zaštitu okoliša u Federaciji BiH, te iz drugih izvora prema odredbama ovog zakona (sredstva zagađivača, donacije, sredstva međunarodne pomoći itd).“

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 4. i 5.

Član 23.

Provedbeni propis iz člana 13. ovog Zakona donijet će federalni ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona

Postojeći provedbeni propis i opšti akti će se uskladiti s odredbama člana 14. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Zastupničkog doma Parlamenta Federacije i Zakonodavno-pravna komisija Doma naroda Parlamenta Federacije da utvrde prečišćeni tekst Zakona o zaštiti zraka.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.